

KYT2018-TOIMINTAOHJE

Soveltamisala: Tutkimusohjelman valmistelu, toteuttaminen, valvonta ja raportointi		Tunnus: Ohje KYT2018-3.0
Laatija: Linda Kumpula, 15.9.2017	Tarkastaja(t): Jorma Aurela, 15.9.2017	Hyväksyjä Jarkko Kyllönen, 15.9.2017
Jakelu: Johtoryhmä, ohjelman koordinaattori, tukiryhmät, projektipäälliköt, hankekoordinaattori	Voimassa alkaen: 15.9.2017	Korvaa Ohje KYT2018-2.0

SISÄLTÖ

1	YLEISTÄ.....	3
2	TARKOITUS JA SOVELTAMISALA.....	3
3	VASTUUT	3
4	ORGANISAATIO JA TEHTÄVÄT	4
	4.1 Johtoryhmä.....	4
	4.2 Ohjelman koordinaattori	5
	4.3 Tukiryhmät.....	5
	4.4 Projektipäällikkö ja tutkimusryhmä.....	6
	4.5 Hankekoordinaattori	6
5	KYT-TUTKIMUSOHJELMAN HANKEKOKONAISUUDEN SUUNNITTELU.....	7
6	TUTKIMUSHANKKEIDEN VALINTAPROSESSI.....	8
7	TUTKIMUSHANKKEIDEN TOTEUTUS.....	8
8	TUTKIMUSHANKKEIDEN TOTEUTUKSEN VALVONTA.....	9
	8.1 Johtoryhmä.....	9
	8.2 Tukiryhmä	9
	8.3 Projektipäällikkö ja hankekoordinaattori.....	10
9	RAPORTOINTI.....	10
	9.1 Tutkimusohjelman vuosisuunnitelma.....	10
	9.2 Tutkimusohjelman osavuosisikatsaus	10
	9.3 Tutkimusohjelman vuosikatsaus	10
	9.4 Tutkimusohjelman loppuraportti.....	11

9.5	Hankkeiden edistymisraportti	11
9.6	Hankkeiden vuosiyhteenveto	11
10	AUDITOINNIT	12
11	TIEDOTUSTOIMINTA	12

1 YLEISTÄ

Kansallinen ydinjätehuollon tutkimusohjelma KYT2018 käynnistettiin vuoden 2015 alussa. Tutkimusohjelma on asetettu tutkimuskaudeksi 2015 – 2018. Ohjelma on jatkoa aikaisemmille KYT-ohjelmille.

KYT2018-tutkimusohjelma perustuu ydinenergialain (990/1987) lukuun 7a ”Asiantuntemuksen varmistaminen”. Valtion ydinjätehuoltorahastoon (VYR) kerätään varoja, joiden ”*tarkoituksena on varmistaa, että viranomaisten saatavilla on riittävästi ja kattavasti sellaista ydinteknistä asiantuntemusta ja muita valmiuksia, joita tarvitaan ydinjätehuollon erilaisten toteutustapojen ja menetelmien arviointiin.*” Kunakin vuonna jaettavissa olevin varoin rahoitetaan tutkimushankkeita, joiden muodostama hankekokonaisuus tukee varojen keräämisen tarkoitusta.

2 TARKOITUS JA SOVELTAMISALA

Ohjeessa kuvataan menettelyt vuosisuunnitelmien laatimiseksi ja toteuttamiseksi sekä toteutuksen seurannalle.

Ohje helpottaa ja selkeyttää kaikkien KYT2018-ohjelmassa mukana olevien työtä tutkimushankkeiden valmistelussa, valinnassa, suorituksessa, valvonnassa ja raportoinnissa. Tämä ohje koskee kaikilta osin VYR-rahoitteisia tutkimushankkeita.

Ohje päivitetään tarpeen vaatiessa vastaamaan hallintokäytännöissä tapahtuvia muutoksia.

3 VASTUUT

Tutkimuksen suorittaja (hakemuksessa mainittu päävastuullinen organisaatio) vastaa tutkimuksen suorituksesta ja raportoinnista tilaajan (VYR) ja tutkimuksen suorittajan välisen sopimuksen mukaisesti. Sopimus syntyy hanke-esityksestä ja VYR:n rahoituspäätöksestä sekä -ehdoista. Tutkimuksen suorittajan puolella vastuuhenkilönä on hankkeen projektipäällikkö. Rahoituspäätöksiin liitetyt rahoitusehdot määrittelevät laskutusaikataulun ja laskutuksen ehdot.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) tekee tilaajalle esitykset ohjelman varojen jakamisesta hankkeiden rahoittamiseksi. TEM asettaa ohjelmalle johtoryhmän.

Tilaajan puolesta ohjelmatasolla hankesuunnitelmien mukaista toimintaa valvoo ohjelman johtoryhmä.

Johtoryhmän ohjauksessa toimivat tukiryhmät vastaavat tutkimushankkeiden tiedellisestä ohjauksesta ja hankekohtaisesta valvonnasta.

Hallintohankkeesta vastaa hallinnointiin tarjouskilpailun perusteella valittu koordinaattori. Hallintohankkeen vastuut on määritetty hallintohankkeen tilauksessa ja siihen liitetyissä rahoitusehdoissa.

4 ORGANISAATIO JA TEHTÄVÄT

4.1 Johtoryhmä

TEM on nimennyt KYT2018-ohjelmalle johtoryhmän, jonka puheenjohtaja on Säteilyturvakeskuksesta ja varapuheenjohtaja työ- ja elinkeinoministeriöstä. Johtoryhmässä ovat edustettuina Säteilyturvakeskus, sosiaali- ja terveysministeriö, ympäristöministeriö, Fortum Power and Heat Oy, Posiva Oy, Teollisuuden Voima Oyj ja työ- ja elinkeinoministeriö sekä asiantuntijajäsenenä Fennovoima Oy.

TEM voi nimetä tarvittaessa johtoryhmään edustajia muistakin organisaatioista. TEM voi täydentää johtoryhmää ja johtoryhmä voi kutsua ajoittain asiantuntijoita kokouksiinsa kuultavaksi.

Johtoryhmän toimikausi päättyy 31.3.2019. Johtoryhmän osallistujaorganisaatiot maksavat omien edustajiensa osallistumiskulut.

Johtoryhmä nimeää tarpeellisen määrän tukiryhmiä, niiden puheenjohtajat ja jäsenet em. organisaatioiden esityksistä. Tukiryhmät nimeävät itse varapuheenjohtajat keskuudestaan.

Johtoryhmän tehtävinä ovat:

- vastata ohjelman strategisista linjauksista,
- tehdä päätökset linjauksiin mahdollisesti tarvittavista muutoksista,
- vastata ohjelman suunnittelusta (ml. puiteohjelman hyväksyntä) ja seurata tulosten laatua,
- valvoa ohjelman toteuttamista ja tehdä tarvittavia aloitteita ja suosituksia TEM:lle ja tilaajalle (VYR),
- esittää suosituksia TEM:lle ohjelman osa-alueiden painottamisesta hankehakujen valmistelua varten ja rahoitussuosittelun yhteydessä sekä tehdä aloitteita TEM:lle ohjelman ja hankkeiden tulevaisuutta koskevissa asioissa,
- tehdä TEM:lle esitys seuraavan vuoden VYR-rahoitteisesta hankekokonaisuudesta,
- hyväksyä ohjelman vuosisuunnitelma ja vuosikatsaus,
- suunnitella ja toteuttaa ohjelman hankkeiden tehokkuutta parantavia toimenpiteitä,
- tehdä päätökset (laajuus, tekijä) hallintohankkeen alihankintoina mahdollisesti toteutettavista pienhankkeista
- arvioida tarvetta osallistua kansainvälisiin julkisiin tutkimushankkeisiin
- edistää tutkimustulosten levittämistä ydinenergia-alan organisaatioille.

Johtoryhmän päätökset dokumentoidaan johtoryhmän pöytäkirjoihin, jotka jaetaan johtoryhmän jäsenille ja varajäsenille sekä tukiryhmien jäsenille.

4.2 Ohjelman koordinaattori

Ohjelman koordinaattori, jonka tehtävänä on vastata ohjelman hallinnosta ja hallinnollisesta koordinoinnista, valitaan tarjouskilpailun perusteella.

Ohjelman koordinaattori

- valmistelee ohjelman johtoryhmän kokoukset TEM:n ja johtoryhmän puheenjohtajan ohjauksessa,
- toimii johtoryhmän sihteerinä ja valmistelee kokousten pöytäkirjat,
- valmistelee johtoryhmän kokouksen jälkeen tiedotteen ja TEM:n sekä puheenjohtajan hyväksyttyä tiedotteen, hoitaa sen jakelun sovitulla tavalla,
- panee toimeen johtoryhmän päätökset,
- ylläpitää tutkimusohjelman yhteistä esittelyaineistoa ja verkkosivuja,
- hoitaa ohjelmatasolla yhteydenpidon hankkeisiin,
- kutsuu koolle hankkeiden seurantakokoukset,
- valmistelee tukiryhmissä käsiteltävät asiat yhdessä kunkin tukiryhmän puheenjohtajan ja hankkeiden projektipäälliköiden kanssa,
- toimii tarvittaessa tukiryhmien kokousten sihteerinä ja valmistelee kokousten pöytäkirjat,
- hoitaa tukiryhmien puheenjohtajien kanssa hankkeiden keskinäistä koordinaointia,
- koostaa ohjelman vuosisuunnitelman, vuosikatsauksen, osavuosisikatsaukset ja muun vaadittavan ohjelman yhteisraportoinnin sekä ylläpitää niistä arkistoa,
- kokoaa hankkeiden edistymisraportit
- organisoii TEM:n ja johtoryhmän ohjeistuksen mukaisesti vuosittaisen VYR-hankehaun,
- järjestää johtoryhmän päätösten mukaisesti puoliväli- ja loppuseminaarit sekä mahdolliset muut vastaavat ohjelman yhteiset tilaisuudet,
- käynnistää ja hallinnoi johtoryhmän päättämien hallintohankkeen alihankintoina toteutettavien pienhankkeiden tutkimukset ja
- avustaa TEM:ä muissa ohjelmaan liittyvissä tehtävissä.

4.3 Tukiryhmät

Kutakin tukiryhmää johtaa puheenjohtaja. Tukiryhmät toimivat johtoryhmän ohjauksessa. Tukiryhmien tehtäviä ovat:

- tukea johtoryhmää ydinjätehuollon tutkimuksen strategisessa suunnittelussa tieteellis-tekniseltä kannalta, valmistella hanke-esitysten arviointia ja esittää johtoryhmälle mahdolliset muutostarpeet ohjelman aikana,
- vastata tutkimushankkeiden tieteellisestä ohjauksesta ja valvonnasta,
- käsitellä tutkimushankkeisiin liittyviä keskeisiä asioita kuten tutkimuksen sisällöllinen edistyminen, mahdollisten poikkeamien käsittely ja tutkimuksen sisällöllinen uudelleensuuntaus tarvittaessa sekä tutkimushankkeen sisäiset osatehtävien painotuksen muutokset ja niihin liittyvät rahoitusmuutokset,
- käsitellä tutkimushankkeiden kytköksiä muuhun aihepiiriin kansalliseen ja kansainväliseen tutkimukseen
- esittää johtoryhmälle tarvittaessa tutkimusaiheita hallintohankkeen alihankintoina toteutettavia pienhankkeita varten ja
- tarpeen vaatiessa tehdä aloitteita tai esityksiä johtoryhmän käsiteltäväksi.

Tukiryhmän päätökset dokumentoidaan kokouspöytäkirjoissa, jotka jaetaan tukiryhmän jäsenille, asianomaisille projektipäälliköille ja tiedoksi johtoryhmälle sekä tarvittaessa muille tahoille.

4.4 Projektipäällikkö ja tutkimusryhmä

Tutkimushankkeet toteutetaan projekteina, joita johtaa projektipäällikkö.

Projektipäällikkö ja tutkimusorganisaatio vastaavat hankkeen toteuttamisesta projektisuunnitelman ja kustannusbudjetin sekä tukiryhmän ohjauksen mukaisesti. Projektipäällikkö vastaa hankkeen asiasisällöstä (substanssista), tekee tutkimustyötä yhdellä tai useammalla hankkeen osa-alueella ja hoitaa yhteydenpidon omaan tutkimusryhmään, omaan tukiryhmään, muihin liittyviin hankkeisiin ja ohjelman johtoon sekä hoitaa näihin liittyvät raportointivelvoitteet (kohta 9).

4.5 Hankekoordinaattori

Koordinoiduissa hankkeissa on hankekoordinaattori, jonka erityistehtävänä on vastata koko hankkeen mukaan lukien erilliset osahankkeet sisällöllisestä koordinoimisesta. Hankekoordinaattori on myös projektipäällikkö.

Hankekoordinaattorin tulee laatia yksityiskohtainen ehdotus tutkimussuunnitelmaksi siten, että siitä käy selvästi ilmi ainakin

- millä perusteella tutkimuskohteet on valittu
- millaisin menetelmin kohteita aiotaan tutkia
- miten riittävä kokeellisen työn ja mallinnustyön yhteys aiotaan luoda
- miten tutkimusryhmän kokoonpano ja työnjako on suunniteltu ja miten tutkimusta koordinoidaan käytännössä
- millaisella aikataululla tutkimuksista on odotettavissa loppusijoituksen turvallisuuden arvioinnin kannalta merkittäviä tuloksia

- mahdolliset yhteydet muihin tutkimusohjelmiin.

Haettaessa rahoitusta on hakemus tehtävissä kahdella tavalla:

- jokainen hankkeen osallistuja mukaan lukien koordinointiyksikkö, hakee rahoitusta itselleen ja mahdollisille alihankkijoilleen erikseen. Jokainen rahoitushakemus käsitellään erikseen, tai
- hanke hakee rahoitusta vain koordinointiyksikölle ja suorittaa sisäisen jaon keskinäisten tutkimussopimusten pohjalta. Hanke käsitellään kokonaisuutena.

5 KYT-TUTKIMUSOHJELMAN HANKEKOKONAISUUDEN SUUNNITTELU

Suunnittelun ylintä tasoa edustaa ohjelman puiteohjelma, jonka johtoryhmä hyväksyy. Puiteohjelmassa otetaan huomioon ajankohtaiset asiat, tutkimuskaudella tapahtuvat muutokset, viranomaisten tiedon tarve ja mahdollinen yhteistyö muiden tutkimusohjelmien kanssa. Voimassa on KYT2018-ohjelman puiteohjelma ”Kansallinen ydinjätehuollon tutkimusohjelma, KYT2018, Puiteohjelma tutkimuskaudelle 2015 - 2018” (<http://kyt2018.vtt.fi>).

Puiteohjelmaan ja ydinjätehuollon viranomaistarpeisiin sekä ajankohtaisiin asioihin perustuen vuosittaista hankesuunnittelua varten johtoryhmä esittää TEM:lle suosituksia seuraavaa vuotta koskevan hankehaun osa-alueiden painottamisesta. TEM:n päätöksen mukainen hankehaku sisältää hankekohtaiselle suunnittelulle sisällölliset ja rakenteelliset puitteet.

Ulkomaisten organisaatioiden mukaantulolle KYT2018-ohjelmaan ei ole esteitä, jos tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää kansallisesti. Tällaisissa tapauksissa on tarkoituksen mukaista, että toimittaisiin konsortiona, jossa ulkomainen ja suomalainen tutkimusryhmä jättävät yhteisen hanke-esityksen, tällä taataan myös suomalaisen toimintaympäristön tuntemus hankkeessa.

Hakijat laativat kustakin hanke-ehdotuksestaan suunnitelman. Hankkeiden valinnan yhteydessä suunnitelmat käsitellään sekä tukiryhmissä että johtoryhmässä, jotka voivat edellyttää niihin tarkennuksia tai muita muutoksia. Asiakirjat voidaan laatia myös englanninkielisinä.

Hakijat laativat kustakin hanke-ehdotuksestaan rahoitustaulukon, joka sisältyy hakemukseen. Rahoitustaulukossa esitetään kustannusarviot eriteltyinä.

Tutkimushankkeisiin sisältyvät ”in-kind” panostukset (tekijöiden organisaatioiden omat panostukset KYT-rahoituksen lisäksi) tulee ilmoittaa tutkimussuunnitelmissa ja rahoitustaulukoissa tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos in-kind panostus liittyy suoraan tutkimushankkeeseen ja sillä rahoitetaan tietty osa tutkimustyöstä, jonka tekee varsinainen tutkimusryhmä tai tutkimuksessa tarvittava muu ryhmä, on in-kind panostus merkittävä tutkimussuunnitelmaan ja rahoitustaulukon kustannuk-

sina ja vastaavina tuloina. Jos in-kind panostus koostuu esimerkiksi jonkin tutkimuslaitteen ja/tai henkilöstön luovuttamisesta tutkimushankkeen käyttöön tilanteessa, jossa panostusta ei jostakin syystä haluta/voida liittää suoraan tutkimushankkeeseen, on in-kind panostus mainittava tutkimussuunnitelmassa ja rahoitustaulukon kommenttina ja sen suuruus tulee mahdollisuuksien mukaan arvioida.

Ohjelman koordinaattori kokoaa hyväksytyistä hankkeista vuosisuunnitelman, jonka johtoryhmä hyväksyy.

6 TUTKIMUSHANKKEIDEN VALINTAPROSESSI

Hanke-esitykset toimitetaan määräaikaan mennessä sähköisesti TEM:lle hakukirjeessä ilmoitettuun osoitteeseen. Hanke-esitykset toimitetaan sähköisesti myös tutkimusohjelman koordinaattorille. Koordinaattori toimittaa hanke-esitykset tutkimusohjelman suojattuun intranettiin johtoryhmän ja tukiryhmien käyttöön sen jälkeen kun on varmistettu, että koordinaattorin saamat hanke-esitykset vastaavat TEM:lle toimitettuja hanke-esityksiä.

Johtoryhmä päättää hanke-esitysten käsittelemisestä tukiryhmissä. Tukiryhmät voivat esittää hanke-esityksen käsittelemistä toisessa tukiryhmässä.

Tutkimushanke-esitysten arvioinnissa on kaksi vaihetta: 1) kunkin tukiryhmän jäsenen itsenäisesti suorittama kirjallinen arviointi käyttäen hankehaun yhteydessä ilmoitettuja arviointikriteereitä ja 2) arviointikokous, jossa yksittäisistä arvioista muodostetaan tukiryhmän kokonaisarvio, joka on hankkeiden kesken yhteismitallinen, ja jonka pöytäkirjaan dokumentoidaan tukiryhmän yhteinen kanta arvioitaviin hankkeisiin.

Jos jonkin organisaation osalta tukiryhmän jäsen on estynyt, organisaatio voi halutessaan lähettää hänen sijasta kokoukseen varahenkilön.

KYT2018-ohjelman johtoryhmälle toimitetaan hankekohtaiset numeeristen arvioiden yhteenvedot ja tukiryhmäkokousten pöytäkirjat. Johtoryhmä päättää erillisessä kokouksessa TEM:lle annettavasta esityksestä seuraavan vuoden VYR-rahoitteiseksi hankekokonaisuudeksi.

TEM pyytää esitykseen lausunnot STUKilta ja mahdollisesti muilta tahoilta sekä tekee näiden perusteella esityksen VYR-hankekokonaisuudesta.

VYR:n johtokunta tekee lopulliset rahoituspäätökset.

7 TUTKIMUSHANKKEIDEN TOTEUTUS

Tutkimushankkeet toteutetaan johtoryhmän hyväksymän vuosisuunnitelman mukaisesti. Poikkeamat käsitellään johto- tai tukiryhmässä.

Tutkimuksen edistymisestä raportoidaan määrävälein hankekohtaisissa edistymisraporteissa.

Tutkimuksen tulokset julkaistaan erillisinä tutkimusraportteina, lehtiartikkeleina, konferenssijulkaisuina, opinnäytetöinä tai muina julkaisuina. Julkaisut ilmoitetaan edistymisraporteissa ja hankkeen julkaisuluettelo ilmoitetaan vuosiyhteenvedossa.

8 TUTKIMUSHANKKEIDEN TOTEUTUKSEN VALVONTA

8.1 Johtoryhmä

Johtoryhmä valvoo koko tutkimusohjelman edistymistä. TEM valvoo tutkimusohjelman rahaliikennettä ja taloutta.

Valvonnan välineinä ovat tutkimusohjelman osavuosikatsaukset, tukiryhmien puheenjohtajien tilannekatsaukset ja pöytäkirjat. Johtoryhmä kutsuu tarvittaessa tukiryhmien puheenjohtajat esittelemään tilannekatsauksen johtoryhmän kokouksiin. Johtoryhmä voi kutsua hankkeiden projektipäälliköt kokouksiin esittelemään tutkimushankkeiden etenemistä.

Valvonta dokumentoidaan johtoryhmän kokouspöytäkirjoihin.

8.2 Tukiryhmä

Tukiryhmät valvovat hankkeiden toteutusta. Tukiryhmien ensisijainen rooli on tutkimuksen tavoitteiden saavuttamisen valvonta ja tieteellinen ohjaus.

Toteutuksen valvonnan välineinä ovat hankkeiden seuranta ja ohjaus seurantakokouksissa ja ohjelmatason sisällölliset osavuosikatsaukset.

Hankkeiden seurantakokouksen koollekutsuja on ohjelman koordinaattori. Koordinaattori on seurantakokousta järjestäessään yhteydessä projektipäällikköön tai –päälliköihin ja tukiryhmien puheenjohtajiin ja jäseniin. Hankkeiden seurantakokouksiin osallistuu ainakin yksi tai useampi hanke/tutkimusryhmä, tukiryhmien jäseniä ja ohjelman koordinaattori tai hänen varahenkilönsä.

Tukiryhmät nimeävät keskuudestaan seurantakokouksiin osallistuvat henkilöt.

Valvonta dokumentoidaan seurantakokousten pöytäkirjoihin.

8.3 Projektipäällikkö ja hankekoordinaattori

Projektipäällikkö valvoo oman hankkeensa toteutumista tutkimussuunnitelman ja esitetyn rahoitussuunnitelman mukaisesti. Valvonta dokumentoidaan hankkeen edistymisraporttiin.

Hankekoordinaattori valvoo koordinoitun hankkeen toteutumista vastaavasti.

9 RAPORTOINTI

9.1 Tutkimusohjelman vuosisuunnitelma

Vuosisuunnitelmassa esitellään rahoitettaviksi hyväksytyt tutkimushankkeet ja niiden keskeinen sisältö sekä vuosittaiset tavoitteet. Se laaditaan hyväksytyjen hankkeiden pohjalta.

Vuosisuunnitelman liitteinä ovat tutkimushankkeiden hankehaussa toimittamat hakuyhteenvedot. Siinä on myös johto- ja tukiryhmien henkilöluettelot sekä tutkimushankkeet tukiryhmittäin.

Vuosisuunnitelma laaditaan suomenkielisenä.

Vuosisuunnitelman kokoaa koordinaattori.

9.2 Tutkimusohjelman osavuosikatsaus

Hankkeiden edistymisestä raportoidaan ohjelmason sisällöllisessä osavuosikatsauksessa. Se koostetaan hankekohtaisista edistymisraporteista. Osavuosikatsauksia julkaistaan tutkimusvuoden aikana kaksi kappaletta.

Osavuosikatsauksen liitteinä ovat tutkimushankkeiden toimittamat edistymisraportit. Edistymisraportit laaditaan joko suomen- tai englanninkielisinä.

Osavuosikatsauksen kokoaa koordinaattori.

9.3 Tutkimusohjelman vuosikatsaus

Tutkimusohjelman sisällölliset tulokset raportoidaan ohjelman vuosikatsauksessa ja tutkimushankkeiden tuloksina syntyvissä erilaisissa raporteissa (lehtiartikkelit, konferenssijulkaisut, tutkimusraportit, opinnäytteet). Vuosikatsaus koostetaan hankekohtaisten edistymisraporttien ja seurantakokousten dokumentoinnin pohjalta.

Vuosikatsauksen liitteinä ovat tutkimushankkeiden vuosiyhteenvedot. Siinä on myös johto- ja tukiryhmien henkilöluettelot.

Vuosikatsaus laaditaan suomenkielisenä.

Vuosikatsauksen kokoaa koordinaattori.

9.4 Tutkimusohjelman loppuraportti

Tutkimusohjelmakauden päätyttyä koko ohjelmakauden tavoitteet, tulokset ja organisointi esitetään tutkimusohjelman loppuraportissa. Siinä esitellään myös tutkimushankkeet.

Loppuraportti laaditaan suomen- ja englanninkielisenä.

Tutkimusohjelman loppuraportin kokoaa koordinaattori.

9.5 Hankkeiden edistymisraportti

Rahoituspäätöksen saaneet hankkeet raportoivat edistymisestään edistymisraportin avulla. Projektipäällikkö laatii edistymisraportin lomakkeelle, joka on saatavana tutkimusohjelman nettisivuilla (<http://kyt2018.vtt.fi>).

Edistymisraportista on käytävä ilmi hankkeen osatavoitteet ja lyhyt kuvaus tuloksista.

Edistymisraportti laaditaan suomen- tai englanninkielisenä.

Edistymisraportti on liitettävä VYR:lle toimitettavien laskujen yhteyteen. Edistymisraportti toimitetaan myös TEM:n yhteyshenkilölle ja koordinaattorille.

9.6 Hankkeiden vuosiyhteenveto

Rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden projektipäällikkö toimittaa sisällöllisen vuosiyhteenveton, josta käy ilmi hankkeen tulokset. Vuosiyhteenveto toimii vuosiraporttina. Tarvittaessa on esitettävä selitys mahdollisista olennaisista poikkeamista tutkimussuunnitelmasta. Vuosiyhteenveto laaditaan lomakkeelle, joka on saatavana tutkimusohjelman nettisivuilla (<http://kyt2018.vtt.fi>).

Vuosiyhteenveto laaditaan suomen- tai englanninkielisenä.

Vuosiyhteenveto toimitetaan loppulaskun yhteydessä.

10 AUDITOINNIT

Tutkimusohjelman johtoryhmä päättää tarvittavista auditoinneista ja niiden suorittavasta. Tutkimuksen suorittajat voidaan auditoida ns. sisäisin auditoinnein, jotka tapahtuvat ohjelman hallinnon toimesta ja ulkoisin auditoinnein, joiden suorittajan johtoryhmä nimeää erikseen. Auditointien tarkoituksena on varmistaa, että tutkimushankkeissa ja niiden ohjauksessa noudatetaan tämän ohjeen menettelyjä sekä rahoitussopimuksessa määriteltyjä ehtoja, sekä tuoda esille mahdollisuuksia edelleen kehittää toimintaa.

11 TIEDOTUSTOIMINTA

Kaikkien KYT2018-tutkimusohjelmaan osallistuvien tahojen tulee edistää avointa ja oikea-aikaista tiedonvälittämistä omasta osuudestaan ohjelmassa.

Kukin organisaatio tiedottaa omista tutkimuksistaan organisaationsa tiedotusohjeiden ja tiedotusmenettelyiden mukaisesti.

Tutkimusohjelman www-sivuilla (<http://kyt2018.vtt.fi>) julkaistaan

- puiteohjelma
- tutkimusohjelman yleinen esittelyaineisto
- tutkimusohjelman vuosisuunnitelmat ja vuosikatsaukset sekä vuotuiset hankekuuettelot
- tutkimusohjelman puoliväliseminaarin ja loppuseminaarin aineisto
- tutkimusohjelman aihekohtaisten seminaarien aineisto
- hankehakukuulutus liiteaineistoiheen
- luettelo tutkimushankkeiden julkaisuista